

OD ISTOG PISCA

VRH GREHA
PEČAT U CRVENOM VOSKU

Žaklina

Kiš

**SASTANAK
S PEPELOM**

Laguna

Copyright © 2021, Žaklina Kiš
Copyright © 2021 ovog izdanja, LAGUNA

Mojoj porodici, mom jedinom utočištu.

*Tamo gde je mnogo kritike, živi želja da se promeni svet.
Iza želje da se promeni svet krije se nespremnost da se
prihvati svoje mesto u njemu.*

Nepoznati autor

I deo

15. 4. 1962.
Floranz, Francuska

Dragi Filipe,

primila sam Vaše pismo.

Pisala bih Vam i da nisam; možda ne odmah, kao što sada činim, već nakon (za mene) pristojnog vremena verujući da se Vaše pismo zagubilo.

Neprijatno me je iznenadio ton kojim mi se obraćate.

Pa, mi smo prijatelji, zar ne, bez obzira na to šta se među nama događa.

Sve vreme mi pišete o sopstvenoj težnji za istinom istovremeno pribegavajući raznim vratolomijama (oprostite na nesavršenom poređenju) kojima je unižavate.

Bojim se da ću Vas ponovo razočarati. Nije mi prvi put, ali svaki naredni mi sve lakše pada. Biću iskrena: ovakvim pismima umnožavate kod mene sudare s besmislom našeg odnosa.

Da, Vi znate: pridajem Vam važnost u svom životu.

Stekli ste je, poštovani gospodine Lemar, ne zato što ste pisac, pesnik ili uvaženi član društva, ili pak neverovatan ljubavnik, već zato što ste, na neki čudnovat način, stalni izvor mojih preispitivanja.

Možete me nazvati mazohistom (Vi sve možete, o da!), ne smeta mi.

Ja nisam pesnik, poput Vas, da tragam za skrivenim. Da budem sasvim iskrena, ja, izgleda, nisam ništa do osobe koja Vam je očarano pala u zagrljaj nakon što ste joj zamutili um svojom besedom i vinom.

Ipak, dragi moj, pročitavši Vaše pismo, odlučila sam da Vam više ne dam pravo da me vređate.

Sati provedeni u Vašoj vili i pisma, koja mesecima lete na sve strane sveta, ne dopuštaju Vam da me razmazujete po hartiji poput prosutog mastila.

Tužna sam.

Sve vreme Vas ohrabrujem u Vašoj težnji ka istini.

Zar niste to želeli?

A onda me bacite na đubrište kuloarskih tračeva!

Vidite, ponoviću Vam: kad uzmem u ruke Vaš poslednji rukopis, ne mogu da se otmem utisku da ste zastareli. Svoju uvređenost zbog mog mišljenja pretočili ste u žudnju da me prosudite na način koji Vam donosi olakšanje. Moja dužnost je da Vam ukažem na to da Vaše tvrdnje ne stoje. I, da: Vaše pesme ne stoje.

Sudaramo se mesecima, a Vi ne razumete o čemu Vam govorim.

Mi, dragi moj pesniče, nismo ovde zbog mene; to ste mi jasno dali do znanja tokom našeg poslednjeg susreta kod Vilerovih.

Ipak, ja to ne prihvatam.

Otkrivam, pomalo preplašeno, da Vi mene ne doživljavate više ni kao biće; kao da sam otisak na hartiji spakovan u pismo koje će Vam gospodin Žan (tako se zove?) dopremiti na radni sto.

Znate, ionako gajim duboko nepoverenje prema svetu u kojem živimo. Moja uverenja su očito važna samo meni samoj.

Nadam se da ćete mi više pisati o tome kako ste proveli dane od kada se nismo videli.

Vaša, Natali

3. 5. 1962.

Pariz

Draga Natali,

Slatko sam se nasmejao kada ste me pitali kako se zove moj sluga. Zašto je Vama to uopšte bitno?

Luda, prelepa glavice, zamarate se nebitnim stvarima.

Čak i dok sam se smejaao, video sam Vašu glavu u svom krilu, osetio Vašu kosu pod prstima, ponovo sam ljubio Vaše nabrekle usne.

Ispunjavate me lakoćom. Zato prestanite da pišete tužna pisma.

Već deset godina S. i ja svakog maja idemo na balove u čast vina. To je praznik za dušu i oči. Izujemo se iz vremena, zaboravimo na grad, šljapkamo u bačvama na uzavrelim ulicama provincije.

Naravno, za S. to ima drugačiju dimenziju: ona voli da je sa mnom. Zapravo, mi smo jako malo zajedno. Ona za te balove sprema najlepše haljine i nedeljama unapred pakuje kofere.

A ja idem da uživam u vinu, nehajno, u prolazu, šljepnem po guzovima neku devojkicu i otkrijem novo sazvežđe u svojoj glavi.

Posle tih dana mnogo pišem. Stičem iskustvo iz života, ne iz mašte.

Sve je, draga Natali, nepravda. Natrunjeni smo i smušeni već od detinjstva. Slabašni se rađamo da bismo se usprotivili svetu.

Vazduh je jedan veliki žrvanj. Čim ga udahnemo, postajemo njegove žrtve.

Pa, eto, i Vi i Vaš život. Čemu se Vi možete nadati, draga devojko?

Ja, svakako, jesam smisao u Vašem životu. No, nemojte se previše baviti time. Pomozite mi da dođem do Istine. To je Vaša misija.

U međuvremenu, i dalje me tako nežno gledajte svojim plavim očima.

Imate čarobne bradavice. Nisam Vam to rekao?

Na njima i nezrelo vino Vilerovih ima ukus rajskog mleka.

Vaš,

F.

15. 5. 1962.

Dragi Filipe,

Dugo sam čekala Vaše pismo.

Da, razumem zašto mislite da je život nepravda. To Vam je nadahnuće za poeziju?

Smeta mi Žan. Segal svakako ima doušnike kada ode u provinciju kod svojih roditelja? To sigurno mora biti Žan.

Šta ako Segal sazna za nas?

Zašto mislite da devojka poput mene ne može gajiti nadu? Vi ne znate šta je odredilo moj život pre mnogo godina.

Ne spavate kao ja, dragi Filipe. Uverila sam se kako Vam se grudni koš ravnomerno pomera dok dišete. Vas će i smrt uzeti mirnog.

Sećate se kada sam Vam u vrtu ispod drveta rekla da Vas volim? Smejali ste se. Odneli ste tim smehom svetlost mesečine u trenutku, ali ne i moje nade.

Pomalo mi je krivo.

Sada ne pišete novu knjigu i osećam se beskorisnom. Zašto uvek koristite ljude kada ste u nevolji?

Imate li vi, pesnici i pisci, uopšte osećanja?

Želim da Vas vidim, Filipe.

Da pijete vino sa mojih bradavica i da ima ukus rajskog
mleka.

Želim da me volite.

Vaša, Natali

25. 6. 1962.

Natali,

Vaše pismo me je zateklo u trenutku kada sam sahranjivao brata.

Nespretnan sam i nespreman za tugu. Ne treba žaliti u životu. Klonim se tog osećaja. Vi ne poznajete život, no nije Vam zameriti.

Ja sam, draga Natali, godinama smeštao život u kutije. Radio odgovorne poslove, čuvao porodičnu tradiciju. Brat mi je pomagao, ne sporim. Ostao je sam, nije zasnovao porodicu. Nakon njegove smrti i zvanično sam postao odgovoran za sve što nosim na ramenima.

Žudim za nepoznatim, van granica običnog.

Nemojte iznova da me pitate za čime tragam. Rekao sam Vam. Nelagoda u vezi sa tim ionako je suvišna.

Moje knjige i pesme delo su čoveka koji je prošao kroz nemire. Oni su tražili mene, sad ja tražim njih. Kroz istinu.

Nisam Vas pitao šta Vam se dogodilo. Nije mi važno, draga devojkko. Ne želim da slušam o tome.

S. neće saznati za *Vas*.

Za *Nas* ne može nikada saznati, jer *Mi* ne postojimo.

Postoje samo Vaša nabujala bedra koja mi oduzimaju dah svake noći pred smiraj.

Zašto se ne opustite?

Svakako da Vam se tu, kod Vas, dešavaju lepe stvari.

Ja sam jedna ćudljiva persona koja je slučajno ušetala u Vaš život.

Hladan sam, Natali. Ne shvatajte moju hladnoću kao neprijateljstvo. Svi smo mi žrtvovani zbog nečega.

Možemo pregovarati o svemu, osim o Ljubavi.

Gledao sam za Vama dok ste odlazili iz vile. Imate duge noge.

Uspavajte moju savest, molim Vas. Učinite to svake noći pre nego što zaspite. To želim.

Pisma Vam šaljem kada odlazim u druge gradove. Svaki put idem u drugu poštu. Često nedeljama ne stižem da pišem. Ne budite tužni zbog toga. Videću Vas ubrzo.

Željan sam mirisa Vaše kože.

P.S. Juče sam napisao pesmu. Staviću je na početak zbirke.

Vidite, ipak pišem.

Vaš F.

2. 7. 1962.

Dragi Filipe,

Opraštam Vam sva pisma koja ste mi napisali.

Sedela sam danas dugo u sobi i razmišljala. Nisam Vam rekla; selim se. Gazdarica kod koje živim se udaje. Ne treba joj više moja kirija. Selena (devojka s kojom radim) našla mi je nov smeštaj. Ona mi je jedina prijateljica. Sviramo zajedno, pronalazi nam poslove, poveravamo se jedna drugoj od detinjstva.

Stančić je blizu parka. Vi znate koliko volim da osetim miris trave u nozdrvama.

Shvatam da ne mislite tako kako mi pišete.

Lažuci mene, lažete sebe. Već smo prošli kroz to, zar ne? Znam šta stoji na putu Vašem traganju: robovanje.

Zato Vam je potrebna moja mladost, sloboda i moje rajsko mleko. Uplašeni ste, dragi Filipe. Bežite u pesme i knjige koje ništa ne valjaju.

Ljutite se kada Vam to kažem i pišete mi da sam bestidnica koja ne može imati ukusa.

Daljina me je istopila prema Vama, ali mi ukus i zdrav razum ne zamiču.

Mogu ja biti Vaša kurva. I ne samo Vaša. Ipak, znate bolje od mene da sam ja, zapravo, lek za Vašu dušu.

Niste Vi hladni, Filipe. Samo živite za trenutak.

Zato i tragate. Želite da dotaknete besmrtnost da biste se osetili vrednim.

Neću da Vam uspavljujem savest pred spavanje. Iščupaću Vam srce, Vama, lupežu postelje, i ljubiću ga do zore.

Zašto pišete da *Mi* ne postojimo?

Smrdeće mi duša ujutro od razočaranja.

Kada ćete doći po mene?

Vaša Natali

15. 7. 1962.

Draga Natali,

Sin mi je u bolnici.

S. i ja smo noćima kraj njegovog uzglavlja. Lekari ne mogu da otkriju uzrok njegovog stanja. Danima ima visoku temperaturu i odbija da jede. Molite se za nas.

Očajan sam.

F.

23. 7. 1962.

Dragi moj Filipe,

Pretrnula sam kada sam pročitala Vaše pismo.

Sedim kraj prozora u novom stanu i danima razmišljam kako da Vam pomognem.

Imate uticajne prijatelje. Mogu li Vam oni bolje pomoći od mojih molitvi?

Doktor Bernar Vam je kućni prijatelj, upoznala sam ga kod Vilerovih, ume li on nekako da pomogne Polu?

Prošle su tri nedelje od kada sam Vam pisala. Nadam se da će Vas moje pismo zateći u boljem raspoloženju i da ću iz Vašeg sledećeg pisma saznati malo više o trenutnoj situaciji.

Jako mi je žao, dragi Filipe. Sa Vama sam u mislima i nadanjima.

P.S. Izgubila sam posao. Od sledećeg meseca više neću moći da plaćam kiriju. Volela bih da Vas zagrlim.

Pišite mi odmah, molim Vas!

Vaša, Natali

16. 8. 1962.

Već četvrta nedelja od kako nema vesti od Vas.

Svake večeri sedim kraj prozora i besciljno lutam u mislima.

Brinem, dragi moj Filipe. Odlazim do telefona, okrećem Vaš broj, a potom, pre nego što čujem Vaš glas, prekidam vezu.

Ne znam kako je Pol. Da li su doktori našli uzrok njegovih problema?

Verujem u tog mladića. Sećate se kako smo se oboje iznenadili one večeri kada smo shvatili da se poznajemo odranije?

Često je dolazio u moj gradić. Nikada mi ne pričate čime se on bavi i zašto se nije uključio u Vaš porodični posao.

Znam da niste u najboljim odnosima. Ipak, Vi ga volite. I sam mi je pričao (pre nego što sam Vas upoznala) da mu otac nesebično daje novac.

U mom gradiću ponaša se prilično rasipnički, ali sad nije trenutak da Vam pričam o tome.

Ovde ga ne vole baš mnogo.

Možda zato što prezime Lemar uliva strah i izaziva poštovanje. A to dvoje sa sobom, gotovo bez izuzetka, donose mržnju.